

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:

pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 cor.
pe 1/4 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.

N-ri de Duminecă pe an 4 cor.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

INSERTURILE:

de un gir garmond: prima dată 14
beni; a doua oară 12 beni; a treia
oară 8 b. de fiecare publicație.

Atât abonamentele, cât și insertiile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitate.

Scrisorile nefrancați nu se primesc.

Jókai ca naționalist.

Representant strălucit al unei generațiuni mari din sbuciumările căreia s'a desvăluit actuala domnie în Ungaria, Jókai a fost mai presus de toate un entusiast naționalist. În toată accepțiunea cuvântului! Cu fapta și cu scrisul.

Nainte cu cinci-zece-și-sese de ani vorbirile lui fulminante împingeau spre revoluție mulțimea strânsă să-l asculte de pe aceleași trepte de unde osămintele lui au fost pornite luni la locașul de veci... A făcut până în capăt campania contra oștirilor împărătești, luând parte la atâtea victorii și plângând pe urma atâtor înfrângerii...

Ear scrierile lui cele mai multe d'asemeni d'un naționalism fără seamăn sunt inspirate. Eroismul rasei sale nimeni nu l'a cântat mai puternic și neîntrecut va rămânea între Unguri pe vecie și în ceea-ce privește adorarea ce a cultivat între al s'eși pentru tot ce se referă la neamul său... Și câte o scriere a lui despre eroii maghiari prețuiește mai mult decât orice statui de bronz ori marmură. Nimeni, ca el, n'a scris așa, în inimă! În vreme de lupte a știut să însuflețească, în timpuri de restriște a mângăiat, când des-nădejdea i-a cuprins chiar pe cei mai tari în credință, el aprindea în suflete raza speranței.

Generațiuni de-arindul au crescut sub influența scrierilor sale de caracter național și ori-câte școli înalte ar fi ridicat, Ungurii n'ar fi putut să profite mai mult, în ce privește formarea caracterului național, de cum au profitat din scrierile lui Jókai.

Și cu toate acestea ce deosebire mare între naționalismul lui Jókai și a scriitorilor din generația actuală. El își iubea neamul fără a crede că în același timp e obligator a urî celelalte națiuni. Crescut la școala mare a adevăratului liberalism, făcând parte din generația entusiastă care alergase chiar în ajutorul poporațiunii vieneze, pentru a duce la isbândă lupta de desrobire a popoarelor, umanitarist în înțelesul cel mai larg al cuvântului, Jókai dorea mărirea și libertatea neamului său fără a fi agresiv față de celelalte... Așa se esplică faptul, că în romanele sale zugrăvește cu simpatie chiar tipurile române și nu se perde în meschine acuzări nici tăgăduiește adversarilor ori-ce virtute... Mai bine de jumătate veac a fost publicist... Dar se poate oare face chiar asemănare între el și actualii publiciști de frunte maghiari?

Jókai era un adversar care-ți inspira respect. Nici în parlament nici în presă nu se folosea la adresa naționalităților de violență și ineptiile beksicsilor de azi. El căuta să atragă, să convingă. Ingâmfății s'eși urmași vor cu forța să — învingă. El propaga frăția și sta în ajutorul celor cari au împăcat pe Unguri cu înalta Casă domnitoare și prin

legea de naționalități căutase o apropiere către naționalitățile din patrie, — ear nu ca cei de azi, cari fac zarvă, inventează primejdii, strigă că trădăm, ca să poată apoi, șarlatani ce sunt! — posa ca mântuitori.

De ce?

O spune chiar un ziar neaoș maghiar, »Alkotmány«, care în numărul său dela 10 Maiu scriind despre testamentul moral al lui Jókai, mărturisește că generația de azi nu mai e ca cea din care făcea parte Jókai... »Totul s'a dărâmat la clădirea căreia el a dat mână de ajutor; dar el încă vedea noua Ungarie tot cum a fost cea veche, realismul sec îl vedea drept idealism înrouat, cosmopolitismul i-se părea spirit național, pe Ungurii noi îi credea Maghiari de cei vechi și nu vedea că literatura națională a devenit — meserie«...

Ceea ce el numise «a nemzet napszámosai» au devenit niște criminali ordinari. Pildă Dienes și Fenyő. Și câți alți publiciști și literați pentru cari scrisul nu e misiune, ci meserie lucrativă!

D'aceia în presa maghiară și în literatura deși se presimta că se tip în aureola, era un anacronism. Azi nu se mai găsesc în presa și literatura maghiară bărbați de talia lui Jókai.

El și ca adversar era simpatic.

La conferența interparlamentară din Bruxella, se știe: epigonii d'acum îl trimiseseră și pe Jókai, alături de Pázmándy... »Budapesti Hirlap« dela 8 Maiu și scrie cu multă laudă despre chipul strălucit cum Jókai se achitase atunci de sarcina ce i-s'a dat: să împrăstie toate țesăturile de intrigă daco-română! Scriitorul acestor șire vorbe însă chiar atunci cu Jókai și a avut impresia, că dacă în presa maghiară Jókai ar da tonul și nu i-ar fi apucat pe dinainte politicianii »moderni« și publiciștii de categoria lui Bartha Miklós ori Vészi, desigur că Românii nu erau să se întâlnească cu Ungurii la Bruxella ca adversari. El și acolo era omul păcii, patriotul care regreta neînțelegerile dintre fiii aceleiași țeri și aproape cu duloșie solicita să se caute punctul de întâlnire și înțelegere.

Eată de ce cu drag ne închinăm și noi memoriei sale. Eată de ce zicem: Ungurii numai așa se vor arăta demni de Jókai, dacă vor respecta în viitor idealul care l'a călăuzit în toate, dacă vor asculta povețele acestui mare scriitor ear nu se vor lăsa amețiți de strigătele de bălcu ale epigonilor.

— Convocarea delegațiunilor.

Numărul de Duminecă al ziarului oficios publică 3 autografe regale referitoare la convocarea delegațiunilor. Conform acestora delegațiunile sunt convocate pe ziua de 14 Maiu la Budapesta.

„SCHIZMA“ din MARAMUREȘ.

II.

După această declarație relativ la eșirea lor din sinul bisericii rom. catolice, Românii din Sigetul Maramureșului s'au adresat către arhiepiscopul și Mitropolitul Andrei Baron de Șaguna, pentru a-i primi în sinul bisericii ortodoxe-române, cu următoarea rugare:

Escelentissime Doamne Arhiepiscoape, nouă Părinte prea grațioase!

Locuitorii Sigetului Maramureșului, neputând suferi supremația și rusificarea guvernului diecesan greco-catolic dela Muncați, ne-am dețermunit de a ne întoarce în sinul bisericii gr.-ort. de unde străbunii nostri — seduși s'au despărțit, despre ce în înțelesul legilor la respectivul preot ne-am și înștiințat.

La pașul acesta ne-a înduplecat tendința Papei dela Roma ca capul bisericii apusene, prin care tendință voiește pe sine de infalibil — ce e însușire dumnezească — a se pronunța, păcat de moarte pătași a fi noi nici că nu vom. Din privința aceasta cu cea mai adâncă umilință suplicăm Escelentissimei Domniei Voastre, ca pe noi și familiile noastre sub Archipăstoria Sa a ne primi și nouă sufletar a ne dispune să vă îndurați.

Starea lucrului descoperind înaintea Escelentissimei Domniei Voastre, ne luăm îndrăzneala a ne ruga, ca până-ce sămînța de muștar sămănată se va înrădăcina, spre biserică noastră grația voastră, grația părintească a vărșa, și din fondul religionariu ajutoriu a ne dărui să aveți bunățate.

Pentru-că locuitorii români Sigeteni cu numărul de una mie suflete cu trecerea dela biserică apuseană ne perdem dreptul către biserică și casa parochială prin străbunii nostri edificate, și vom fi siliți toate a le lăsa Rușilor în timpul mai aproape colonizați. Și așa toate acestea fiind edificându-se, ca neavui biserică a ne susține nu suntem în stare: până-ce spre scopul acesta sfânt, la buna-voința creștinească nu ne vom întoarce.

Critice timpuri a petrecut națiunea noastră și pare că nicăiri nu a fost așa espusă contopiței în altă națiune, ca tocmai în Maramureș, unde sub jugul absolutistic al ierarhiei rusești șapte sate române limba de totul și-au pierdut, numai portul și datinele arată că și pe acolo locuiesc strănepoșii lui Dragoș.

De asemenea soarte numai Escelentissima Domnia Voastră ne puteți mântui.

Din această cauză cu profundă supunere ne rugăm ca pe noi în grația Archipăstoriească a ne primi să vă îndurați. Incât: „Longus post nos oido idem petentium decus“

Cerend binecuvântarea Archipăstoriească cu profundă reverință fiască rămânem.

Dat în ședința bisericească a Românilor Sigeteni, ținută în Sigetul Maramureșului, anul 1869 Septemvrie 19.

Escelentissimei Domniei Voastre umiliți șierbi:

Ioan Tiple m. p.,
jude cer. ca președinte.

Vasiliu Manu m. p.,
jūr. comunal ca notar.

(După „Speranța“).

Primejdia desnaționalizării prin biserică rom.-catolică i-a ajuns acum și pe Rutenii ca pe Români. După datele statistice oficiale din 1900 în comitatele Hajdu, Sabolei

și Sătmar sunt 226.000 greco-catolici (uniți), dintre care numai 119.000 sunt Ruteni și Români de naționalitate, iar restul de 106.000 sunt Ruteni și Români deja maghiarizați. Clerul rutean, dela vâdica până la cel din urmă preot de sate, e cu desevârșire maghiarizat iar clerul român din Sătmar și Maramureș nu e nici jumătate național; în familiile preoțești și la inteligența mireană, cu puțină excepțiune, limba și cultura maghiară dominează. Cel mai zelos apostol al maghiarizării Rutenilor, Szabó Jenő, membru în casa magnaților, trebuie să constate că în adevăr, cauza defecționării Rutenilor sunt inovațiunile și abrevierile, care preoții ruteni li-au introdus în biserica gr.-catolică după *modelul latin*, și mai ales *fortarea limbii maghiare* din partea guvernului. («Budapesti Hirlap» dela 4 Febr. a. c.).

În astfel de împrejurări s'a produs mișcarea religioasă între Români și Ruteni pentru salvarea naționalității lor prin separarea de biserica rom. catolică și reîntoarcerea lor în sânul bisericii ortodoxe. Presa maghiară, fărăosebire: clericală, liberală, francmazonă și ovreiască a dat alarmă că patria e în pericol, reclamând urmărirea inițiatorilor mișcării și sufocarea «schizmei», căci schizmaticii numesc catolicii pe creștinii care aparțin la biserica rom. ortodoxă. Procurorul a și dat în judecata tribunalului criminal pe 19 Ruteni din comuna Iza, dintre care, tribunalul din Sigetul Marmăției la 30 Aprilie st. n. a condamnat la 1 an temniță de stat pe Maxim Pleszka, la 1 an și 2 luni pe Ioachim Vakaró, Vasile Lazar și Vasile Kemény, și pe care la câte 500 cor. amendă, iar pe Orosz Andor, Izai Andri, și Pleszka Gábor la 2 luni și 9 zile temniță de stat și fiecare câte 180 cor. amendă. Pe ceilalți acuzați tribunalul i-a achitat.

Dar cum vine că în Ungaria cea liberală, unde e consfințită prin lege de stat nu numai libertatea religioasă, ci chiar neconfesionalitatea, Ovreii și francmazonii să formeze o tabără cu clericali pentru apărarea catolicizmului și prigonirea acelor, care nu vor să mai rămână catolici, ci caută să treacă dela catolicism la religia ortodoxă? Explicația e foarte simplă.

Catolicii, ca Ovreii și francmazonii, urmăresc aceeași politică față cu naționalitățile: *desființarea sau maghiarizarea* acelor, iar pentru desființarea Rutenilor și Românilor biserica rom.-catolică s'a dovedit ca cel mai bun mijloc. Eată de ce căpeteniile mișcării religioase a Rutenilor trebuiau dați în judecată și condamnați la temniță și amende bănești. Trebuia adecă statuat un exemplu pentru terorisarea și împedecarea uniților de a trece la biserica rom. ortodoxă, ca rămânând în unire cu catolicii să-i poată topi mai ușor în căldarea catolicizmului maghiar.

Tribunalul însă după-ce n'a găsit nici un fel de agitațiune panslavistă sau în contra statului, cu care i-a acuzat presa maghiară și procurorul, ca să salveze aparența, i-a condamnat pe motiv de agitațiune în contra religiei gr.-catolice. Oare dacă acuzații s'ar fi făcut francmazonii ori ar fi trecut la religia mozaică, tribunalul i-ar fi condamnat?

Note politice.

„Abea s'a deschis a treia sesiune parlamentară — scrie „Alk.“ — o frumoasă serie de picanterii politice agitate pe deputați.“

„Așa de exemplu este aceea că ministrul de finanțe Lukács László care e pe cale să demisio-

neze a întâlnit un concurent periculos la postul de guvernor al băncii austro-ungare. Concurentul acas'a este un fost ministru președinte, a cărui carieră financiară a mers lungă vreme paralel cu cariera de deputat, de unde reese că acest fost ministru președinte nu e contele Szapáry Gyula, nu e Wekerle Sándor și nu e Br. Bánffy Dezső. Acesta din urmă mai puțin. Despre Khuen-Hederváry ne mai făcând vorbă. Se zice că concurentul ușor l-ar putea scoate din șea.“

* * *

Din lagărul Apponyist transpiră vești triste. „Neues Wiener Tageblatt“ de Duminecă scrie:

„In cercurile aristocratice de aici, care și în cele politice sunt bine informate, se susține cu multă pozitivitate știrea, că contele Apponyi Albert s'a ostentat în lupta politică și e decis a se retrage de pe arena politicii și a vieții publice. Cu privire la aceasta, cu datul de 7 Maiu se anunță din Budapesta că conform știrilor răspândite acolo Apponyi ar fi declarat partisanilor săi, hotărârea de a nu mai lua parte la acțiuni politice. Pe lângă asta se zice că și-a disolvat locuința din Budapesta și s'a mutat la moșia sa din Eberhard“.

Ziarele ce sosesc din Budapesta toate reproduc știrea aceasta senzațională, care dacă se confirmă înseamnă încheierea unei vieți politice din cele mai interesante. Contele Apponyi prin cultura sa superioară prin neîntrecuta sa oratorie și îndeosebi prin șovinismul său exagerat din cale afară, era predestinat oare cum să domineze sufletul poporului maghiar. Și cu toate acestea ce vedem? Șovinismul nu l-a apropiat de sufletul poporului, el se retrage de pe arena politică fără a lăsa niciun regret, iar celelalte însușiri nu l-au putut nici odată ajuta la un scaun ministerial după care a însetat mai mult de un pătrar de veac înzădat. În viața publică maghiară nu s'a încheiat încă o carieră politică atât de tragică ca a lui Apponyi.

Oamenii de bine însă trebuie să se bucure de căderea sa: contele Apponyi discreditează total principiul politicii de „doi bani în trei puști.“

*

O știre scurtă apărută săptămâna trecută în foaia oficială vestește că Maj. Sa Regele a grațiat pe Ugron János.

Ugron János poate fi un om foarte onest, foarte respectabil, asta n'are nimeni dreptul a-l trage la îndoială, dar ori cine are dreptul a-l trage la îndoială că a putut fi un funcționar conștiincios și ireproșabil. Căci eată ce zice datele biografice: În 1892 comitatul Udvarhely l-a ales de viceșpan; cincî ani în urmă a fost luat în disciplinar și pedepsit cu amendă bănească; ministrul a aflat sentința prea domoală și a amovat din post pe domnul viceșpan. Acum mai recent a candidat cu program guvernamental în cercul Udvarhely și a și fost ales. Iar acum foaia oficială vestește că M. Sa, la recomandatiunea ministrului președinte Tisza, a sistat prin grație deciziunea ministerială.

În merit asta puțin înseamnă pentru-că Ugron János așa nu mai reflectează la viceșpanat, iar deputat ar rămânea și fără grație, pentru-că sentința disciplinară n'are nici o influență asupra mandatului; dar totuși era un defect de frumseță, ca în șirul spriginitorilor guvernului să șază un deputat pe care tot guvernul l-a scos din funcție. Acum defectul acesta a fost delăturat: Ugron János nu plătește amendă, oficios nu și-a pierdut postul și disciplinar asemenea imaculat poate sprijini guvernul împărțitor de grații.

Și ce e morala din afacere? Că „mâna de fer“ este tot-odată o mână catifelată care știe blând netezi pe aceia care îi fac serviciu politic; dimpotrivă, știe fără milă lovi în aceia care nu-și pleacă capul.

Singur actul acesta, aruncă o lumină mai vie asupra sistemului Tisza, de cât ori câte discuții teoretice. Sistem practic, vechiu sistem probat: a sprigini persoane și a apăsa masse. Pentru guvernatori sistemul e foarte bun, pentru-că le poate asigura pe lungă durată poziția; e foarte pernicios însă pentru popoare pentru-că din punct de vedere etic e imoral și duce corupția în masse.

Din Dietă.

Budapesta, 10 Maiu.

Eri s'a ținut prima ședință meritorie dela deschiderea noii sesiuni.

Senzația ședinței a fost *exposeul* ministrului de finanțe Lukács László, cu care și-a prezentat budgetul pe 1904.

Înainte ordinea de zi, s'a pertractat adresa comitatului Cianad cancelaria de cabinet să nu corespunde nemțește cu comitatele.

N'a dat loc însă la nici o discuție căci ministrul președinte Tisza a declarat că afacerea aceasta a rezolvat-o însuși Majestatea Sa, care îndată ce a luat cunoștință despre gravamenul comitatului Cianad, a dat ordin cabinetului, pe viitor cu *autoritățile maghiare să corespundeze numai ungurește*.

Dup'aceea a urmat *exposeul* ministrului de finanțe.

Ministrul de finanțe Lukács: Sunt cunoscute înainte fiecărui cauzele pentru care abia acum poate prezenta budgetul pe 1904. La budgetul acesta face o privire retrospectivă asupra pozițiilor din budgetul anului 1902 și găsește asemănarea favorabilă.

Bilanțul budgetului: față de 1,024,562.180 coroane cheltueli ordinare 1,081,376,795 cor. venituri ordinare, adecă la aruncul ordinar un prisos de 56,814,615 cor. Dimpotrivă la cele extraordinare față de 165,522,441 cor. Cheltueli transitorii și de investiții stau 109,305,150 cor. Venituri extra-ordinare lipsa e prin urmare 56,217,291 cor. Dacă contragem socoteile ordinare și extra-ordinare aflăm față de 1,170,084,021 cor. cheltueli totale, 1,190,681,945 coroane venituri totale, prin urmare în rezultat final 597 324 cor. e prisosul.

În noul budget se cuprinde deja *lista civilă urcată cu 2 milioane cor.*, care sumă nu este încă votată de Dietă. La căile ferate maghiare 6,975,400 cor. sunt luate în budget, pentru ameliorarea plăților funcționarilor.

În ex-lex cu 51 milioane au încurs mai puțin în dări și competențe erariale.

Războiul ruso-japonez.

Raportul lui Kuropatkin despre lupta dela Yalu.

Petersburg, 9 Maiu. Raportul telegrafic cu datul d 7 Maiu n. al generalului Kuropatkin către Țarul Nicolae II, este următorul:

Conform raportului generalului Sassulici, Rușii au avut următoarele pierderi în lupta dela 30 Aprilie de lângă Kiulien-cieng:

Comandantul diviziei 3 de vânători, maiorul *Kastalinski*, a fost vulnerat la cap și a căzut. A mai căzut vice-colonelul *Mahler*, care a fost comandantul bateriei 2 a brigădei de artilerie ost-siberiene, comandantul batalionului regimentului 12 de vânători, vice-colonelul *Paksomov* și încă 7 oameni. Au fost răniți: comandantul brigădei 6. de tunari ost-siberiene colonelul *Meister*, 7 sub-oficieri și 67 soldați. Câte un batalion al regimentului 9 și 10 de tunari, și al regimentului 24 de infanterie, care n'a făcut parte din lupta dela 1 Maiu, dar care forma o parte a aripii drepte și a rezervelor principale. De aceea regimental 9 de vânători și batalionul regimentului 24 n'a avut pierdere. Însă regimentul 10 de vânători cu ocaziunea acoperirii retragerii a pierdut 6 soldați. Cu atât mai mari pierderi a avut regimentul 11 și 12 de vânători, și regimentul 22. În lupta exasperată

regimentele noastre de repețite-ori au fost nevoite să recurgă la atacul cu baioneta și astfel a-și croi cale printre rândurile dușmane. Trei diviziuni contrare le-au încunjiurat, nesocotind rezervele. Trupele noastre s'au luptat cu dușmanul de 5 ori mai tare, spriginit de artilerie. În această luptă sângeroasă, dar pentru regimentul 11 și 12 glorioasă, cel dintâiu a suferit următoarele pierderi: a căzut comandantul de regiment, colonelul *Laning*, comandantul de brigadă, vice-colonelul *Cometi*, 10 sub-oficieri și 206 feciori. Răni au primit comandantul de brigadă, vice-colonelul *Jaglučikin*, mai mulți sub-oficieri, preotul campestru *Cerbakovski*, măestrul de capelă, musicanții și 391 feciori. Din regimentul 12 de vânători a căzut comandantul de brigadă, vice-colonelul *Uriadov*, 6 sub-oficieri, și 266 feciori. Răni au primit 11 sub-oficieri și 390 soldați. Din regimentul 22 au căzut 18 feciori, și au fost vulnerați 4 sub-oficieri și 93 soldați. Din bateria 3 a brigadei 3 de tunari a căzut comandantul bateriei, vice-colonelul *Muracki* și 24 tunari. Răniți au fost 62 feciori și 3 oficieri. Din bateria 2 a brigadei 6 de tunari a fost vulnerat 1 sub-oficer, parte au căzut, parte au fost răniți 36 soldați. Tot din bateria 3 a brigadei acesteia au căzut 80 soldați, au fost răniți 1 sub-oficer și 15 feciori. Divizia 3 de vânători a pierdut 1 sub-oficer, 16 soldați și a fost rănit un sub-oficer și 30 soldați. Pe câmpul luptei dela 1 Maiu a perit fără urmă vice-colonelul *Roievski* din regimentul 11, medicul de regiment *Svacov* și 261 soldați, din regimentul 12 2 sub-oficieri și 202 soldați, din regimentul 22 144 soldați, din bateria 3 a brigadei 3 un sub-oficer, din bateria 2 a brigadei 6 2 sub-oficieri și 42 soldați.

Conform știrilor sosite mie, nime nu a capitulat. La 1 Maiu am avut următoarele pierderi de cai: la bateria 3 a brigadei 3 72; la bateria 2 a brigadei 6 108; bateria 3 a pierdut 141 cai.

Recapitulând pierderile îndurate în luptele dela 30 Aprilie și 1 Maiu, aceste sunt următoarele: 6 oficieri din statul maior,

20 sub-oficieri, 564 feciori. Vulnerați au fost: 2 oficieri ai statului maior, 36 sub-oficieri, 1081 soldați. Ai-i putem socoti preotul de câmp și măestrul de capelă. Pe câmpul de luptă a rămas 1 oficer al statului maior, 5 sub-oficieri, 1 medic și 89 feciori. Deci pierderea totală este: 70 oficieri din statul maior, și 8 oficieri inferiori, și 2324 soldați. Din cauza pierderilor amintite și greutatea solului este peste putință a transporta tunurile și puștile. Multe detașamente ale regimentelor 11 și 12, cari au pierdut mai mult de jumătate din echipament, totuși au continuat lupta. În fine regimentul 11 și 12 cu toate pierderile sensibile s'a retras în ordine sub scutul diviziei 3 de vânători, care a luat parte la luptă și a acoperit retragerea. Trupele au sosit în ordine la Föngvangcieng, stându-ne la dispoziție și mai departe înspre noaptea dela 1 și 2 Maiu.

Conform telegramelor generalului *Pflug*, căpitanul din statul maior *Kurokin*, care a fost trimis în serviciu de ecleror, a fost rănit și s'a înecat în lacul *Alkov*.

Japonezii continuă debarcarea în Mandșuria și pe fiecare zi ocupă câte o poziție însemnată din toate punctele de vedere.

Eată ce ne vestesc telegramele din urmă:

Londra, 11 Maiu. Toate știrile sosite de pe câmpul de război confirmă știrea că Japonezii au ocupat orașul *Dalny*, chefa *Port-Arthurului*, care astfel este absolut izolat. Două trenuri rusești cari plecau de la *Niucivang* au fost silite să se întoarcă, din cauză că Japonezii trăgeau asupra lor. Pe linia asta Japonezii au stricat trei poduri.

Berlin, 11 Maiu. „*Vossische Zeitung*“ primește din *Petersburg* următoarea telegramă:

»*Kuropatkin* a raportat Țarului că trupele ce are la dispoziție nu sunt destule pentru a împedea înaintarea Japonezilor. D'asemenea raportează că grosul trupelor l-a retras la *Mukden* și *Karbin*.

»*Locoșitorul Alexiev* raportează că și-a mutat cartierul la *Karbin*.

Jokohama, 10 Maiu. În raportul său despre ultima încercare făcută pentru închiderea *Port-Arthurului*, amiralul *Togo* zice:

»Especiația din urmă a fost o dramă sguđuitoare în care s'au petrecut acte d'un eroism nespus. Pierderile noastre sunt mult mai mari de cât la încercarea penultimă. Viforul de pe mare li-a fost Rușilor un aliat puternic. Cu regret anunt că de pe cele patru vase trimise să fie scufundate pentru a închide ieșirea din canal un singur om n'a putut fi scăpat. (Observăm că cele 8 vase din penultima expediție aveau o capacitate de 17,313 tone; vasele erau de 18—25 ani. Numărul marinarilor de pe dinsele s'a urcat la 159. Dintre aceștia 36 s'au întors sănătoși, 18 s'au întors răniți, restul a perit. Cei răniți au preferat să sară în apă ori să se sinucidă, dar nu s'au dat prinși Rușilor. În ultima expediție au perit peste 300 marinari, dintre cei 20.000 câți s'au oferit de bunăvoie să întreprindă acea expediție. Vorba e că ei au închis ieșirea din portul rusesc și astfel flota d'acolo nu mai poate face nimic. *Red.*)

Din străinătate.

Protestul papei. Referitor la protestul Vaticanului contra vizitei lui *Loubet* la Roma, organul Vaticanului „*Osservatore Romano*“ aduce următoarele: „De-ore-ce vedem, că diferite ziare interne și externe au comentat atitudinea sântului scaun față de visita presidentului *Loubet* în așa mod, că nu corespunde adevăratului fapt, declarăm, că prin acel fapt demnitățile și drepturile sântului scaun au fost grav violate. Din acest motiv sântul scaun a insinuat formal protest nu numai la guvernul francez, ci prin mediul nunciaturilor apostolice la toate guvernele țărilor, cu care sântul scaun are relațiuni diplomatice“.

Nota Vaticanului a fost înmanată deja nu numai la Paris, ci și în Viena, Roma, Madrid și Lissabona. Organul socialist al lui *Jaurès* anunță, că Joul a fost consiliu ministerial, în care s'a discutat asupra notei Vaticanului hotărînd, să dea un răspuns în termeni cât se poate de aspri. Conform unei telegramme ulterioare ministrul de externe *Delcassé* a încredințat pe ambasadorul Vaticanului (nunciul papal) la Paris, *Nisard* să notifice secretarului statului papal *Merry del Val*, că Franța consideră nota protestatoare a Vaticanului de nula și ca atare de neexistentă.

Spre alt țărim.

În sania care zboară, să razimă a lene, cu spatele cătră vizitiu, boierul Tudor, înfășurat așa fel în blană, încât abia i-se mai vede nasul; ear ochii abia-i licăresc de sub căciula trasă peste frunte.

Se întoarce dela o vînătoare de lupi și, ca să se încălzească, duce la gură o sticlă cu cogniac. Pune sticla la loc, apoi își înfașă în jurul picioarelor piele aproape înghețate ale lupilor uciși. Și, fiind-că degetele picioarelor încep să-i amorțească, el mai scoate odată sticla și trage o înghițitură strânică.

Înviorat de căldura lăuntrică, ar scoate o țigare să fumeze, dar renunță la fumat, din cauza lenei; și cu gândul la chilometrul ce-l despart de casă, se lasă molatec pe coasta dreaptă.

Vizitiul, cu mustățile mărite de chiciură, cu genele albite de ger, dacă n'ar mișca din când în când brațul drept cu biciul, ar părea țapă, înghețat pe capră de frigul cumplit ce domnește.

* * *

Boierul suferă de ger. Picioarele până aci usturătoare de reci încep par'că să i-se încălzească. El simte cum somnul pare că vrea să-l fure. Ca prin vis îi trece prin minte gândul că o adormire în sanie pe așa ger ar fi o adormire pe veci; dar tot ca prin vis i-se părea că zîmbește de gândul ăsta și se vede parcă dând din umeri: „Ei așa! parcă moare lumea numai cu una cu două...“!

DĂSCĂLIȚA.

Când tremurându-și jalea și sfiala
Un cânt pribeag îmbrățisează firea
Și-un trandafir crescut în umbră moare
Și soare nu-i să-i plângă risipiția,
Eu plâng atunci, căci tu'mi resai în zare
A vremei noastre dreaptă muceniță,
Copil blajin, cuminte prea de vreme
Sfelnică, bălăie dăscăliță.

Cu strălucirea ochilor tăi limpezi
Poveste nu-i mai jalnic povestită,
Tu ești din leagăn soră cu sfiala
Pe buza ta n'a tremurat ispită.
Cumuna ta de zile și de visuri
Au împletit-o rele ursitoare,
Ca fruntea ta, nu-i frunte de zăpadă
Și mână nu-i atâtea știutoare.

Moșnegi cetești ai cărților din strand
Din graiul tău culeg învățătura,
E scrisă par'că n'zîmbetele tale
Seninătatea slovei din scriptură.
În barba lor, căruntă ca amurgul,
Ei strîng prinosul lacrimilor sfinte,
Căci ved aievea intrupat ceaslovul,
În vorba ta domoală și cuminte.

La tine vin nevestele să-și plângă,
Feciorii lor în slujbă la 'mpăratul,
Și tu ascunzi o lacrimă 'ntre slove
În alte țeri când le trimiți oftatul...
Și fete vin să le 'nștorești alțița,
La pragul tău e plină ulicioara
Și fetele își șoptesc în taină:
Ce mâni frumoase are domnișoara.

... Și mângîind copiii altor mame
Te stîngi zîmbind în calea ta fecioară,
Iar' căpătîiul somnului tău mașter
De-un vis deșert zădărnice se 'nștoară.
Tu par'că auzi cum picură la geamuri
Un ciripit de pui de rîndunică
Și-un gând răsleț își înferbântă timpla
Cu tine adoarme o dulce, sfîntă frică...

Sînos amurgul toamnei mohorîte
Își mișcă 'ncet podoaba lui bolnavă,
Ca din cădelniști fumul de tămâie
Prelung se sbate frunza din dumbravă.
Tu stai în prag și din frăgar o frunză
La simțul tău s'a pogorît să moară,
Iar' vîntul spune crengilor plecate
Povestea ta, frumoasă domnișoară...

Ntc. Otavă.

Dela comunitatea de avere din Caransebeș.

Ca un simplu privitor am urmat cu mare atențiune lupta ce se poartă de un timp încoace în cauza comunității de avere din Caransebeș.

Am cetit cu rezervă cele scrise prin diferitele jurnale contra și pentru dl Curescu, actualul președinte.

Am văzut că dl Curescu a fost atacat din partea unui domn, pentru-că n'ar fi destul de bun român, și în cele naționale n'ar merge pe calea apucată de marele general Doda, dar am aflat ridicolă voința respectivului domn, ca un Curescu să meargă pe calea apucată de Doda.

Am văzut apoi cum dl Curescu a fost atacat într-o corespondență din Mehadia, c-a atentat urit contra comunității de avere prin alegerea în comitet a lui Petru Brankovici, care s'ar fi făcut cu voia și consimțământul domniei sale, pentru-că d-sa ar fi pactat cu comitele suprem, ca în schimbul sprijinirii sale să-l aleagă pe Pera Brankovici în comitet; faptul acesta nici nu l'a combătut dl Curescu în declarațiunea publicată în prețuita D-Voastră foaie, ci se apără cu aceea, că dl Dr. Ionescu sau fratele acestuia l-ar fi gratulat lui Brankovici și cu aceasta încheie actele, crezând că a scăpat de toate acuzările.

Dacă D-sa voia să apară înaintea noastră ca un adevărat conducător al poporului român, ca un om care nu șede pe 2 scaune, trebuia să declare categoric orî de s'a înțeles D-sa cu comitele-suprem în cauza alegerii lui Brankovici?

Așteptăm dela dl Curescu răspuns clar și categoric...

Știam noi cu toții că dl Curescu acum 6 ani, când era vorba de alegerea generalului Seracin de president al comunității de avere, s'a folosit de toate mijloacele pentru a-l face imposibil, a pactat cu fostul Comite-suprem de atunci, actualul vice president al camerei deputaților, cu Burdea, Müller, Brankovici etc, și în modul acesta a ajuns ca în reprezentanța comunității de avere să ocupe loc oameni veniți din toate părțile țării, oameni cari n'au asudat ca și grănițerii pentru binele Monarchiei. Știam și aceea, că actualul v.-president al comunității de avere în diferite rânduri a cutreierat pe la Budapesta la Jakabffy ca să nu se afle vre-un naționalist care să le facă din nou concurență la postul de president.

Dumnezeu ni-a trimis în timpul din urmă mai mulți oameni de inimă între noi, cari mai demni ar fi să stele pe scaunul presiderului al comunității de avere, cum sunt: Colonelul Iakobici, Colonelul Marin, Majorul Stojanel, Majorul Șumanka etc. Le știam toate svircolirile lor și nu le luam în nume de rău, căci toate le priviam ca o luptă pentru existență. Nu pot însă să-î ert d-lui Curescu lucruri, cari le-au făcut în timpul din urmă, cari lucruri ne presintă pe dl Curescu în adevărata lui valoare.

Domnișoara Elisaveta Doda, sora generalului Doda, a dat în 23 Febr. a. c. o rugare în care cerea să i-se permită și ei a-și aduce lemnele de foc ce-i compet ca membru din familia de grănițerii, și la aceasta rugare dl Curescu cu comitetul îi răspunde surorii lui Doda „că are să dovedească cu documente că este îndreptățită?” Dl Curescu cere ca sora generalului Doda, care ne-au dat comunitatea de avere, care a asudat pentru organizarea ei, ani de-a rândul a servit fără nici o plată, care a fost condamnat la închisoare pentru apărarea drepturilor grănițerii, care a refuzat la îndepărtare dela comunitatea de avere o sumă de peste 30.000 fl oferită de reprezentanța pentru serviciile prestate comunității de avere, zic dl Curescu cere dela sora acelui general, ca să dovedească că e împădurită și-î refuză 10—20 metri de lemne în pădure, prețul de 10 coroane.

Încă una pentru dl Curescu.

În toate foile în care este lăudat dl Curescu, se presintă ca un om desinteresat, care lucrează numai pentru binele comunității de avere și al grănițerii. Că așa este, ne-o dovedește faptul că dl Curescu în ședința comitetului din 21 Aprilie a. c. ajutat de pretinul d-sale intim (dar ascuns) Petru Brankovici, a decis ca salariul domniei sale să se ridice dela 2800 coroane, la 4000 coroane pe an, ear la vice-president dela 1000 la 2000 coroane, apoi diurnile de zi la 15 coroane. *Frumoasă desinteresare, când poporul din graniță n'are ce băga în gură, și geme sub greutatea pedepselor silvanele. Faptele acestea românești ale d-lui Curescu vorbesc de sine.*

Români grănițerii!

Insuflețiți-vă de desinteresarea d-lui Curescu, și în proxima adunare generală ridicați-l salariul la vre-o 10.000 coroane!! Oare ce zic la toate acestea marii români ai noștri??

Un reprezentant.

DIN ROMÂNIA.

Aniversare. Duminecă un Te-Deum solemn a fost oficiat la orele 10 dimineață, la Mitropolie.

Serviciul divin a fost slujit de P. S. S. Vicariul Nifon Ploșteanu, asistat de multul Cler.

Corul mitropolitan, sub conducerea eminentului măestru Bănulescu, a intonat cântările rituale.

La Te-Deum au asistat:

D. Președinte al Consiliului D. Sturdza și d-nii ministri Vasile Lascar, Spiru Haret, C. I. Stoicescu, Em. M. Porumbaru, d. Al Gianni și I. I. C. Brătianu; P. S. Aurelian, d. Eugeniu Stătescu; d. Ion Kalinderu, d. C. F. Robescu, primarul Capitalei; Casele Civilă și Militară a M. S. Segelui și A. S. R. Principele Moștenitor; înalți demnitari ai Statului; deputații și senatorii prezenți în Capitală; ofițerii generali și superiori din garnisoana Capitalei și un numeros public.

O companie cu drapel și muzică din regimentul 6 Mihail Viteazul a dat onorurile militare.

Registrele de la Palat au stat toată ziua deschise și un public numeros din toate treptele societății au manifestat sentimentele lor de iubire și devotament către Tron și Dinastie semînd.

Orașul a fost frumos pavoasat.

Onomastica M. S. Reginei a fost sărbătată în toată țara.

Principii Moștenitori la Tîrgoviște. Duminecă, la orele 7.45 dimineața, AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principesa Maria, însoțiți de d-na Greceanu, d-soara Astor, d. colonel N. Constantinescu, și maior Greceanu, au plecat la Tîrgoviște pentru a asista la caruselul organizat de ofițerii elevi ai școlii de cavalerie, cu ocazia patronului acestei școlii.

În gara Ghergan, frumos pavoasată, Altelele lor Regale au fost salutate de autorități și un numeros public.

La Titu, d. C. Câmpianu, prefect de Dâmbovița, a eșit în întâmpinarea Principilor Moștenitori.

La Nucet, elevii școlii inferioare de agricultură au întâmpinat pe Altelele lor Regale cu diferite cântece naționale.

Principele Ferdinand s'a dat jos la gara Văcărești, unde se afla reg. 3 Dâmbovița Nr. 22, care a executat, pe drum spre Tîrgoviște, mai multe simulacre de luptă.

A. S. R. Principesa Maria și-a continuat drumul la Tîrgoviște, unde a fost întâmpinată de autoritățile civile și militare.

E gata să adoarmă, dar de odată simte că nu e singur și, de și este cu ochii înpăininați de somn, vede în sanie, la stînga sa, un tîner palid, fără mustăți, învâlit într-o blănă largă și ținînd în mână ceva care aduce cu un baston sau o spadă.

Stăpînului saniei îi pare foarte curios cum acest mosafir s'a urcat fără a fi observat, dar se simte așa de atras de vecinul său, încât pare că un fel de simpatie îl încălzește. O căldură neexplicabilă moleșitoare, îl cuprinde, pornind dela extremitățile trupului său spre inimă. E o adevărată atmosferă de simpatie aceea ce răspîndește în jurul său tînerul necunoscut cu înfățișarea sa blîndă, dar rezervată.

Boierul stă la Indoială: să între în vorbă cu el sau nu? Acuma îi pare că chiar cunoaște de unde va pe acest străin. În sfîrșit, împins de preținia ce-î inspiră necunoscutul, Tudor înclină capul spre el și, orî cât de stranie îi părea situația în care e, zice plicticos:

— „Mi se pare, — mă ierți de îndrăzneală —, mi se pare că te cunosc, ne-am mai întîlnit noi undeva... știu și numele d-tale... Ești... domnul... domnul...”

Tînerul, în loc să-și spună numele, răspunde simplu, cu o voce melodioasă ca de femeie:

— Da, d-le Tudor ne-am întîlnit de mai multe ori!...

— „Dă-mi voie să-mi amintesc: unde? Ne-am întîlnit întîi în... Bre ce uituc sunt!”

— „E ușor de amintit, domnule Tudor: în călătoria dumnilă pe Marea Baltică... A fost o ciocnire de corăbii... eram pe lângă d-ta...”

— „Aha, da, parcă... parcă-mi amintesc... da, da, imi pare că ne-am văzut...”

— „Da, erai să te înnecl.”

— „Parcă-mi amintesc... și cu toate astea, parcă nu!... Curios.”

— „Apoi ne-am văzut în timpul unui duel cu pistolul: ai primit un glonte care era să-ți atingă inima. Eram lângă d-ta și m'ai privit în față zîmbind. Trebuie să mă recunoști.”

Boierul Tudor stă să-și amintească, dar nu reușește și zice:

— „Imi pari foarte mult cunoscut, dar să mă trăsnească D-zeu dacă-mi amintesc.”

— „Ei trebuie să mă cunoști: până și în timpul războiului ne-am întîlnit. Nu îți minte? O ghiulea de tun era să-ți iea capul; dacă nu te plecași instinctiv, erai mort! Am văzut de aproape: eram lângă d-ta.”

— „Așa-i, chiar așa e! zice boierul puțin cam incurcat. „Dar d-ta pari tîner, și de atunci e cam mult. Cum se face...”

Unde erai d-ta de m'ai văzut?

— „Eu? Treceam tocmai lângă d-ta... Ca să vezi cât te cunosc de bine, îți voi aminti de vîntoarea de urși făcută de prefectul, amicul d-tale, — eram acolo, dar nu cu invitație oficială.

— „Mai știi? îți mai amintești cum un urs a rupt în brațe pe un vîntor, și cum, când s'a repezit asupra d-tale, i-ai implîntat cuțitul în inimă?! Puțin lipsea și te zdrobea! Era enorm ursul.”

— „Ei comedie! Vezi bine frate, noi suntem cunoscuți vechi. Dar să mă bătă Dumnezeu dacă-ți știu numele; nu se poate: trebuie să fa-

cem cunoștință în lege. Imi știu numele, acuma spune pe al d-tale...” Și Tudor își scoate în pripă mînașă, spre a întinde mîna sa necunoscutului. Tînerul la rîndu-î, îi întinde o mîna subțire de o delicateță femească și zimbește melancolic. Dar zimbetu-î e așa de frumos: un suris ca de fecioară suferindă. Tudor privește în fața Necunoscutului, și se simte privit până în suflet de ochii negrii, adânci și triști.

Tudor, uimit, ca în fața unei femei superioare, duce pripit mîna la cravată; cu un gest își svîrlă chiciura de pe mustăți, se încheie la haină să fie corect, și timid apucă mîna întinsă. Mîna e ca mînuța unui copil, într'a lui. Ochii Necunoscutului licăresc ca un suris prin lacrimi, în obrazul devenit de o ideală frumusețe.

— „Iată-mă”, zice Tudor închinîndu-se respectuos, „dar matale ești o... o doamnă... Te rog să mă erti... dar ești o adevărată amazonă: cultivi toate sporturile. Asisti la dueluri, la naufragii, iei parte la războaie, la vîntoare... Dar nu-mi pot explica... cum o așa tîneră frumusețe se poate împăca cu violența sporturilor de acest fel.”

În clipa aceasta doi enormi lupi sar din amîndouă laturile ale drumului: unul asupra vizitiului, altul asupra lui Tudor.

Până să-și dea seama de grozava primejdie, Tudor zărește o spadă licărind ca un fulger în mîna tînerului, și vede lupii atinși de spadă căzînd trîznici în drum. Mișcările au fost așa de repezi, încât Tudor stă uluit ca în fața unei minuni, când vede spada dispărînd sub mantaua Necunoscutului... Drept ori-ce vorbă, scăpată, fluieră ușor, admirativ, apoi zice:

D-nele Câmpeanu și Lăzărescu au oferit buchete de flori Principeselor.

Gara și orașul erau frumos decorate cu auri de verdeață și drapelul național.

De la gară, A. S. R. Principesa s'a dus la școala de cavalerie unde a luat dejunul.

La orele 3 d. a. au început cursele, pe platforma școlii, la care au asistat AA. LL. RR. și foarte mult public din oraș.

S'a executat aici un frumos carusel.

Serbarea s'a terminat la orele 5, iar AA. LL. RR. au plecat la gară, escortați de ofițerii școlii, în mare ținută.

Trenul a plecat la orele 5 35 și a sosit în București la orele 8 și 40.

„Eroul Makaroff“.

Sub acest titlu ziarele militare străine publică următorul panegiric, ce un general austriac face generalului Makaroff:

Demn de invidiat este norocul și măreață este soarta celor căzuți la Termoplie. Mormântul lor este un templu.

Simonidis.

În istorie sunt exemple, că moartea unui amiral nu s'a întâmplat așa de rar cum s'ar părea:

Marton Tromp, care eșise victorios în 33 de lupte navale, căzu la Ter Heyde într-o luptă contra flotei engleze.

Ruyder își pierdu la Catania piciorul drept și o zi în urmă muri în urma rănei primite.

Horatius Nelson, care-și pierduse la Calvin un ochiu, căzu la Trafalgar, după-ce vîzuse că celebrul său ordin: „Anglia așteaptă ca tot omul să-și facă datoria“, era executat de toți soldații într'un mod glorioasă.

Pe de altă parte amiralul Biscourt Torrington (Lordul Byng) fu osândit la moarte de către tribunalul de război, pentru-că fusese învins la Nemora de către amiralul francez dela Galissiniere.

Numai puțin tragic este cazul, care tocmai acum s'a întâmplat.

Amiralul Makaroff era un om nespuse de curajos și un inteligent ofițer, speranța și mândria marinei rusești. Makaroff n'are nici o vină în desastrul din Port-Arthur.

Dinsul a fost trimis la punctul cel mai periculos și îndepărtat al imperiului, tocmai când acolo amenința catastrofa

El era vestit ca un om hotărît și întreprinzător.

Cel tari nădăjduiau în el, și cei slabi se încredeau în el. Intocmai cum a procedat generalul Pappenheim la Lützen, tot astfel și Makaroff se grăbi a merge cu iuțea vîntului la Port-Arthur, spre a încuraja aci pe cei căzuți moralicește

El puse imediat capăt stării de vis inertiae.

El nu se mulțumi numai să țină escadra, încredințată lui, închisă în port. El a dat dovadă de un spirit ofensiv mai mult ca orîce comandant de marină.

S'a străduit ca încetul cu încetul să se facă stăpîn pe largul oceanului. Superioritatea dușmanului nu-i impunea nici o frică.

Ca orîce muritor, avea și el greșelile însușirilor sale principale: cugetarea sta pe planul al doilea, vitejia era totul la el. De aceea în mijlocul unei hazardate încercări, căzu jertfa viclenii dușmanului său, atât de dibaciu. Stăpînul său din Petersburg, care acum îl jelește, în cazul când amiralul s'ar fi întors învins, dar viu — i-ar fi putut zice întocmai ca Filip II, regele Spaniei, ducelui Medina Sidonia: „Eu nu mi-am trimis flota mea în contra minelor și a sub-marinelor, ci în contra corăbiilor și a tunurilor“.

De altfel Makaroff ar fi meritat să zică, ca și amiralul Nelson căpitanului de corabie: Nu-mi dați trupul meu hrană peștilor.

Ceea-ce în amiralul Makaroff a fost muritor, a murit.

Nu i-a fost dat să aibă, și el ca lumea o groapă săpată în negrul pămînt.

Nici o piatră nu-i împodobește pămîntul. Veduva și copiii săi orfanî nu pot să înalțe rugăciuni la mormîntul lui.

Mai mult ca toate parastasele, cari se țin în toate bisericile imperiului, mai mult ca toate condolențele domnitorilor străini, valorează următoarea împrejurare: Makaroff va trăi în amintirea întregii populațiuni ca un erou, care până în ultimul moment și-a împlinit datoria cu credință și curaj. Marinele străine trebuie să simtă o deosebită durere pentru moartea acestui rar comandant. Căci bine zice un poet: ranele, cari au îndurerat țara se vor vindeca, dar morții nu vor mai învia.

Cu toate acestea, Makaroff poate fi mulțumit din sferele înalte, că cu el s'a împlinit vorba lui Orațiu: „non annis moriar“.

Tudor, auzind acest nume, se așteaptă să simtă o răceală, o repulsiune oare care. Însă dimpotrivă, în loc de răceală percepe o senzație de căldură plăcută, pornindu-l dela inimă spre extremitățile corpului. Sub impresia aceasta, el se inclină zîmbind și zice:

— „Sunt încântat, încântat. Ah dar d-ta ești un inger! Sunt încântat, fericit!“

Ținera femeie inclină din cap ușor, grațios și zîmbește iar, cu un zîmbet ce pare că strălucește ca prin lacrimi din ochii mari, adînci.

— „Dar“, zice Tudor devenit de odată vorbăreț, „dar nu-mi pot explica visita d-tale. Par'că mi vine să cred, și par'că nu-mi vine să cred că matale te-ai ostenit anume pentru mine“.

— „Am venit pentru d-ta, Tudor.“

— „Vezi?... Nu știu cum să zic, dar mi-se pare acum ca și când ași fi avut o presimțire că o să vii... Par'că te doriam!... Știi? acum mi-ar fi părut așa de rău, foarte rău, dacă veniai pentru altul... Să nu te superi... dar restul oamenirii nu te cunoaște. Toți te închipuiesc sub o formă nefrumoasă, pe când pentru mine ești așa de blîndă, așa... cum să zic? nici n'am visat măcar vre-o dată o ființă atât de suavă...“

Fără să-și dea seama de ceea-ce face, el îi ia mîna și o sărută, apoi urmează... „Uite ce mînușă mică, ce delicată!... Ah! dar asta nu mai e o mîna, e un crin! un crin alb!... Dar ochii matale! Ce minunați!... Pe cinstea mea, ai niște ochi, niște ochi dumnezeiești! Dar obrăjorii! dar gurița! dar zîmbetul ăsta!... Așa frumuseți există oare? Nu sunt poate nebun?! Nu visez eu acum. Ah, visez! căci numai visînd se poate vedea atîta gingășie. Visez! Visez, de...“

NOUȚĂȚI.

ARAD, 11 Maiu 1904.

— **Distincțiune.** După cum ni se scrie: „Asociațiunea română pantru înaintarea și răspîndirea științelor“ din București, Seminarului archidiececan pedagogic-teologic „Andreian“ din Sibiu, pentru anuarele institutului și produsele literare prestate din partea profesorilor institutului trimise la expozițiunea aranjată de aceasta Asociațiune la 21 Septembrie 1903 i s'a acordat Medalia de aur, ear directorului institutului Dr. Eusebiu Roșca „Medalia de argint“. Sincerile noastre felicitări!

— **Demonstrațiune la tehnică.** La poli-tehnicul din Budapesta a fost luni la ora profesorului *Schulter Alajos* o mică demonstrațiune. Vre-o 200 ascultători așteptau să vină profesorul și când acesta a intrat în școală, un ascultător a strigat făcînd aluziune la doliul cauzat de moartea lui Jókai:

— Să mergem acasă!

În urma asta în bănci s'a iscat mare sgomot; mai mulți înși repezînd apelul de mai sus. Atunci profesorul se adresă către demonstranții cu cuvintele respicate:

— Cei-ce nu voesc să rămîna la prelegere, pot merge acasă!

Peste tot au rămas în sală vr'o 12 studenți, *ceilalți toți au eșit.*

Cu asta s'a isprăvit micul incident.

— **Incheierea anului școlar la universitate.** Universitatea din Budapesta va ținea la 13 Maiu la 11 ore a. n. din incidentul aniversării 124 a existenței sale în sala festivă o adunare festivă, precedată de un serviciu divin în biserica universității.

Programul va fi următorul:

1. Prelegere festivă de rectorul magnific Dr. Gustav Henrich; 2. Raportul celor 4 facultăți despre lucrările incuse pentru premiere, cetit de decanul fac. fil. Dr. Ballagi Aladár; 3. Impărțirea premiilor de rectorul Heinrich.

— **Din Ghioroc** se scrie că protopretorele a citat pe părintele Lungu la pretură, unde i s'a luat interogator lung și protocol despre petrecerea poporală și poesia declamată de dl Gêrda: „Noi ni-s acasă“, — I-a indignat pe domniul dela comitat și vorbirea dlui deputat Dr. Aurel Vlad. Că ce va urma după interogatorul acesta, vom vedea.

— „Să fiu afurisit!... pardon, domnișoară... doamnă, dacă am mai văzut așa iuțea de mișcări! Matale ai fi un maestru de scrimă, cum n'am mai văzut... Eu sunt un trăgător de prima forță; dar... așa ceva... nu! n'aș putea executa. Mulțumesc pentru viața vizitului meu, și pentru viața mea“.

— „Oh, nu face să vorbim... să lăsăm astea...“, zise, Necunoscutul, zîmbind melancolic.

— „Nu face?... adevărat așa e... Dar aș dori să știu cui datorez viața mea... Cu cine am onoarea, fericirea!... Cu cine?...“

— „Cu plăcere... Dar mai înainte voi spune cum sunt numită de cei ce vorbesc de mine;“ zice tînerul și face o pauză scurtă.

Tudor se simte ca totul atras de ciudata ființă. Par'că-i vine să-i ia mîna, să i-o strîngă... Par'că s'ar simți mai fericit să se sprijine de noul său amic și nu îndrăznește. Presimte că nu are să fie un nume plăcut numele ce-l va auzi, și, cu toate astea, dorește să-l audă; de aceea stă cu privirile așintite la Necunoscut, ca hipnotizat de adîncimea ochilor negri, mari și catifelati ai tînerului.

— „Mă numesc“, zice necunoscutul, cu glas melodios, privindu-l blînd, — „mă numesc după cum este și țeara. În Franția am un nume feminin, în Germania am un nume masculin. În România tot feminin. În Norvegia...“

— „Dar cine ești! Spune mai iute, te rog!... Dacă ai fi orî cine, eu te-aș stima, te-aș iubi. Te rog nu-ți fie teamă... te rog, spune; cum te numești?!“

— „Mă numesc Moartea“ zise cu o simplitate blîndă, ciudata ființă.

— „Nu, nu visez!...“ zice străina blînd, „nu visez!“.

— „Nu se poate! nu se poate, că așa un inger! să fie... să fie... cine zici că ești?!...“

Ea îi zîmbește și cu o privire tristă, dar neînchipuită de frumoasă, îl pătrunde până în inimă și, fără a rosti vr'un cuvînt, dă din cap afirmativ.

— „Fie!“ zice Tudor... „dar, Doamne, cum poți fi așa de frumoasă?! Cum poți avea un zîmbet așa răpitor de minți? Cum se poate închipui așa gingășii dumnezeiești? Pentru mine ești dar aci?! Așa o minune s'a coborît din cer pentru mine?... Dar eu mi-aș da sufletul ca să fie adevărat... Spune drept... te rog, mă lași să-ți sărut ochii ăștia minunați?...“

Străina tace: dar întregu-l chip e un zîmbet melancolic, dulce; întreaga ei ființă radiază un farmec așa de dulce, încât o vrajă pare a cuprinde mințea și inima lui Tudor. Fără să-și explice cum, el îngenunche înaintea ei. La o mișcare făcută de ea, ca să-i ridice, mantaua ei se desface, și el vede, într'un costum ca de gază și zefir, cel mai minunat corp, cea mai splendidă întrupare a frumuseții de forme... Frumuseța asta nemai visată, chipul ei oval, zîmbetul guriței și al minunaților ochi trîști negri, și magnetica radiare a acestei frumuseți; toate l-au făcut să uite cu cine este. Îi pare ceva așa negrît de frumos, cum numai în basme a pomenit. Fără a judeca, el înalță brațele încet, împreunîndu-le, ca spre a se închina ei; dar zîna îi desface brațele, le ridică și și-le pune pe după gât. El cuprinde albul gât și simte căldura catifelată a ingerescului corp, și, prin porți, prin nări, aspiră mirezmele ce răs-

— Noua lucrare a dlui Dr. Atanasie Marienescu, citită în una din ședințele publice ale sesiunii generale a Academiei Române, a apărut zilele trecute în broșură, în ediția Academiei. Titlul ei este: „Ilirii, Macedo-Românii și Albanezii“. Scrisă cu multă erudiție, întrebându-se toate izvoarele istorice și filologice, noua scriere a veteranului academician ni-se prezintă ca o facie conducătoare în chestiunile pe care le discută. Precum aflăm, partea privitoare la Albanezi se va traduce și în limba albaneză.

— In Belgrad nu va fi încoronare. Luni se vestește din Belgrad, regele Petru nu va fi încoronat. Anume la asta a trebuit să renunțe, de oare-ce pe ziua de 15 Iunie, pe care a fost fixată încoronarea, nu să poate procura nici coroana, nici insigniile pentru încoronare, așa că regele se va mărgini numai că aceea să se — imbalzameze eventual. Dar încoronare nici mai târziu nu va vedea capitala Serbiei, deoarece radicalii extremi au declarat, că ei în principiu sunt republicani și că condiționat spriginesc *regatul democrat*. Va fi și bietul Petru un fel de Kalapos Király ca Iosif II. la Unguri.

— Regele Spaniei și anarhiștii. Din Sevilla se anunță, că regele Alfonso a debarcat alaltă-eri acolo, acamat fiind neîntrerupt de multimea enormă. Regele a luat parte și la Te Deum ce a fost oficiat în catedrala din Sevilla. Eri și alaltă-eri au fost prinși 51 oameni suspecti, între aceștia și capul anarhiștilor din Xeres, Cadiz și Sevilla.

— Căsătoria Iri Sienkievic. Luni celebrul romancier polon *Enric Sienkievic* s'a căsătorit cu *Maria Baboca*. Sienkievic, s'a însurat acum pentru a treia oară. Prima sa soție a murit ear de a doua a divorțat.

— Inmormântarea lui Lenbach. Din München se telegrafează: La inmormântarea lui Lenbach, împăratul Wilhelm a fost reprezentat prin ambasadorul prus, ear prințul regent prin reprezentantul său special. Prezenți ministrii, deputații orașului München și ale tuturor artiștilor germani. Discursul funebru a fost rostit de profesorul Steiber. Pe mormânt s'au depus nenumărate coroane.

— 20 fileri onorar advocațial. Judecătoria cercuală din Ökörmezö o judecată într'o afacere 4 cor. advocatului Dr. I. S. onorar și cheltueli advocațiale. Din aceste patru coroane 40 fil. este timbrul de sentență, 1 cor. timbru pe plenipotență, 40 fil. timbrul petiției, cu care a prezentat în restimp de 8 zile plenipotența. Prin urmare spese efective 3 cor. 80 fil., onorar 20 fileri.

pândește negrul ei păr lung. El închide ochii și încet se înalță spre zină să o sărute: și par'că îl doare sufletul de atâta fericire. Simte cum ea îl cuprinde în brațe moi, calde: îi pare că simte obrazul ei cum se apropie de al său, și de pe parfumul suav ce i-se apropie de buze, simte că ea își apropie gura ei să-l sărute. Sunt petale de roză buzele acestea care-l ating. Și sărutul lor e așa de parfumat, așa delicios și așa de amețitor de dulce, și se prelungește atât de mult, încât inima lui Tudor se strânge, și-l doare par'că până în creier. Apoi îl cuprinde o amețală, mâinile i-se desfac de după gâtul ei, și e gata să leșine.

Ea îl susține, și-l readuce la viață cu o privire blândă a dumnezeștilor ei ochi. Sursul ei, obrazul ei, ochii, fruntea, buzele sunt minuni de gingășie; și pe fondul negru al mantalei în care zina stă răzimată ca adâncită până la umeri, corpul ei reiese luminos ca o armonie de frumuseți sculpturale, aproape transparent, fosforescent.

El o privește: ar voi să se închine la arătarea aceasta supra-imaginară, și, când zărește din nou fața ei îngerească aplecată asupra lui, când vede zimbetul ei ingeresc, o senzație așa suavă îl cuprinde, încet își aude inima cântând aiurindă de fericire în piept. Zina se apleacă spre Tudor cu castitatea Preacuratei Fecioare, își apropie din nou buzele ei de ale lui și într'un sărut negrit de dulce îl amețește într'atât, încât, el, supt dezmiertările ei, se simte delirând de fericire. El ghi-cește că în sărutarea asta își dă sufletul, și, spre a mai zări odată dumnezeasca arătare, deschide ochii. Intâiu simte, apoi o vede cum ea îl sărută, privindu-l cu nețărmurită iubire: ochii ei par mai negri, mai adinci și mai frumoși; ei par a-și cu-

— Ni se scrie din München: O știre, care trebuie să ne bucure pe noi români. Departe, printre străini, doi tineri români, luând calea practică și mănoasă a meseriilor, și-au atras lauda și admirația cunoscătorilor. Primul e dl Ladu, din Reghimu săsesc; pictor decorator de mare merit, cu o voință de fer, a eșit al II la concursul de măestrie al orașului; — al doilea e dl Gheorghe R. Brassai, din Orăștie. Dsa escelează în tâmplăria secesională de lucș și în genul „intarsia“. Desenele și schițele dsale i-au atras laudele profesorilor; multe originale de a le dlui Brassai au fost clasate ca model pentru fabrică. După trei luni, luându-și diploma, se va stabili în orașul natal. Pe noi nu pot de cât să ne bucure veștile acestea, — căci vedem tinerii noștri români apucând un drum, care îi va scoate mai curând la bun liman. I. B.

(„Luceafărul“)

— Reforma examenelor de maturitate. Comitetul permanent al senatului pentru instrucțiunea publică regnicolară a ținut la 3 și 7 Mașu ședință sub președința profesorului de universitate Dr. Beóthy Zsolt, în care s'a discutat asupra revizuirii examenelor de maturitate. Abandonând chestiile principiale în materie de organizație a examenelor de maturitate, comitetul s'a mărginit exclusiv la dezbaterile asupra chestiunii *ridicării nivelului și simplificării examenelor de acest gen*. Din propunerile mai importante ale comitetului sunt următoarele: Reducerea obiectelor pentru examenul scripturistic, precizarea mai minuțioasă a obiectelor pentru examenul oral, regularea chestiei întrebărilor dela examenele verbale, amplificarea cercului de drept al comisarilor ministeriali și în fine ridicarea taxelor pentru examene. Sub durata discuției comitetul a căzut d'acord și asupra unei împrejurări tot atât de importante și anume, că pentru oficii inferioare de funcționari și la obținerea dreptului de voluntariat să nu se receară maturitatea, ci să fie destulă și calificația ce o dă atestatul de pe clasa VIII.

— La „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ s'au primit membrii ajutători d-nii: Ioan Droc, protopresbiter emer, Dr. Ioan Neamțu, Dr. Traian Morcan, Dr. Aurel Nyilvan, candidași de avocat; d-na Ana Dr. Moga, ear' membrii ordinari; Constantin Gerie, sod. pant., Victor Buzulescu, sod. croit., Mihail Șerdean, sod. lăcătuș, Eugen Macarie, sod. lăcătuș de mașini, Ioan Oltean, sod. pantofar, Ioan Bela, sod. paut., Ioan

Cafiani, sod. pant., George Besoiu, sod. șepcar, Petru Drăgen, sod. pielar, Ioanichie Bota, sod. croitor, Vasile Brumariu, sod. pantof., Gregoriu Lupșa, sod. faur. Simion Luca, sod. măsar Demetriu Comaniciu, sod. pantofar.

— Hymen. Ni-se anunță: Asinefta Maniu și Emil Lupanu căsătoriți. Multe felicitări!

— Când pot fetele fi primite la muncă? La întrebarea asta de interes public dă un răspuns competent o decisiune mai nouă a Curiei, în care se zice că fetele minore în ori-ce situație socială și în ori-ce împrejurări materiale înainte de împlinirea vârstei de 14 ani sunt atât de puțin dezvoltate, încât înainte de împlinirea vârstei de 14 ani nu pot fi primite la muncă.

— Necrolog. Inregistrăm cu durere următorul necrolog:

— Cu inima frântă de durere anunțăm încetarea din viață a mult iubitului și neuitatului tată, frate, unchiu și cumnat *Ioan Burdan*, preot, întâmplată în Sinitea la 26 Aprilie v. (9 Maiu n.) a. c. dimineața la orele 3 1/2, după scurte suferințe în al 52-lea an al etății, și al 26-lea an al proceției sale.

Scumpele rămășițe pământești ale defunctului se vor așeza spre eternă odihnă după ritul gr. or. Marți în 10 Maiu n. a. c. la 11 ore a. m. Sinitea, 9 Maiu n. 1904. În veci amintirea lui! Anuța, Sofia, Aurelia, fiice. Dimitrie Burdan, frate. v. d. Iuliana Pap n. Micula, cumnată. Dr. Teodor Burdan, și soția n. Ciorogariu nepoți.

— Durere de stomac. Sgârciuri de stomac, catar greu de stomac, la boale de stomac învechite și împotriva lipset de apetit, mijloc sigur. Purgativ sigur, inerția cronică a intestinului gros, la lipsa de scaun purgativ fără dureri, este thea întăritoare de stomac „Centauria“ a farmacistului *Kossuth*.

Cutia de probă 1 cor. 20 fil.

Cutia mare . . . 2 cor. — —

În contra tusei, catarului (troahnă) răgușelei, flegmei și iritațiunigătului este de un efect eminent, pastilele de pept „Senega.“ Prețul 1 cor. Se pot căpeta în farmacia la „Maria Fecioară“ a farmacistului *Kossuth Pál*, Arad, piața Boros-Béni Nr. 15.

157

Editor și redactor responsabil: Ioan Russu-Șirianu.

cuminecare de fericiri cerești și ființa lui topită se pierde în melodiile raiurilor.

* * *

Ajuns acasă, vizitul se dă cu capul de toți pereții; i-a înghețat stăpânul în sanie.

Vasile Pop.

Amurg.

Aleargă, sboară, unde-i vrea
Iubire nemiloasă!
Căci nu mai vreau să fiu a mea
Putere fioroasă!...

Și vezi încet cum m-am trezit
Din trista letargie
De-odată toate au pierit:
Dureri, melancolie:

Simțesc, când iară va veni
Va fi mîntea-mi pribeagă:
O vis, cu aripi aurii
În ce lumii pleci tu dragă?...

De ce nu lași să fiu uitat
De ce nu-omori simțirea,
Demonul meu cel adorat
De ce nu învingi gândirea?...

Emil Isac.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

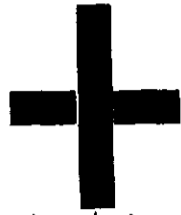
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret.

vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amuțeli, tinituri de ureche, bătăse de inimă, sgârșiri de inimă, astma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, udului în pat, influența, insomnia, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și contra multor altor boale, cari la trzettare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inșurirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ei introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele afătoare, eară pe de altă parte e cel mai bun seut contra îmbolnăvirilor.

În corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele afătoare, eară pe de altă parte e cel mai bun seut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurăret, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedé aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare n'a constatată zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta“, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și răspândit.

Chiar și iestinatatea estraordinară a crucei mele electro-magnetice o recomandă cu înțetire.

206 2—

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburî învechite

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copii și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și espedare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., str. Vadász 42./K
colțul str. Kálmán.

Să primesc zidiri de case de locuit și de închiriat și ne lângă achitare în ra'e.

In binevoitoarea atențiune celor ce zidesc!

Am onoare a aduce la cunoștința On. Public. că am deschis în

Arad, str. Csernovits Péter Nr. 14.

un birou pentru
Întreprinderi de zidire

Primesc tot felul de comande și proiecte de zidiri: case, fabrici, biserici, școli, criste, școale etc., în ori ce stil; primesc tot felul de reparaturi și ori-ce transformare și estimare de zidiri pe lângă prețurile cele mai echitabile.

Fiindu-mi scopul a bine-merita de încrederea On. public prin praxa-mi îndelungată și cunoștințele-mi speciale pe lângă prețuri convenabile, — precum și prin îndeplinirea repede a comandel, apelez prin aceasta la binevoitorul sprigin al On. public.

154 15—25

Cu stimă:

Kondorossy Kálmán.

Planuri, bugete gratuite.

Piane, pianine și note musicale

se găsec în depositul meu înființat în anul 1850 cu prețurile cele mai moderate, la dorință în rate, eventual pentru

● **închiriat cu luna.** ●

Pianele mele sunt din fabricile: Bösendorfer, Ehrbar, Hoffmann, Kern, Krämer, Koch și Korsch, Luner Lyra, Petrof, Proksch, Schnabel, Stelzhammer, Stügel, Schweighofer, Thek și Weszely.

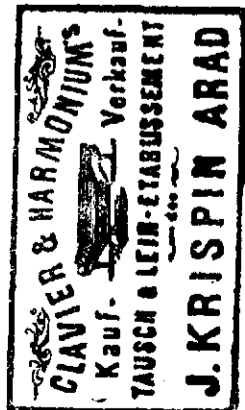
— Primesc reprări și acordări de piane. —

În bibliotecă mea de împrumutare taxa lunară pentru cetit este 1.60 cor. pe lună. De volum 10 flieri.

IOSIF CRISPIN

Arad, str. Deák-Ferencz Nr. 28.

99 5—12

Telefon 423.

KOSÁR BÉLA

Timisoara, Józsefváros, str. Bonnaz Nr. 15
Piane, pianine, harmonii, cimbele, fabricate proprii și construcții recunoscute.

Fabricate dela fabricii din patrie și din străinătate.

INSTRUMENTE FOLOSITE.

Diferite automate mono-și multisonne.

Institut de împrumut.

Reparațiuni.

Intonare.

139 6—26

Catalogul cu prețuri gratuite.

100 bucăți

Propise de școală

cunoscută peste tot locul, costă una coroană, pe lângă trimiterea anticipativă a prețului plus porto poștal de 30 flieri expedițiunea se face franco sub legătură în blocuri tari pentru a fi scutite contra frângerei: Dela 100—750 bucăți francarea se face pentru 72 flieri. Cu rambursă spesele de expedițiune sunt cu mult mai mari.

Biuroul de administrațiune al lui
Ingusz I és Fia.

Arad

207

Am onoare a Vă avisa, că am vândut compactoria mea ce exista de mai mulți ani dlui

SÁROSI VIDA

Când și pe această cale îmi exprim mulțumita mea pentru prețiosul sprijin, tot odată rog pe onor. public a învrednici de acest sprijin și pe urmașul meu.

Cu toată stima:
Szalkai Ármin.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public că compactoria ce se află pe

Weitzner János-utca 7. szám.

cu ziua de azi a trecut în posesiunea mea dela domnul

SZALKAI ÁRMIN

și va figura sub firma lui

Sárosi Vida István

Când îmi iau voia a mă recomanda binevoitorului sprijin al onoratului public, tot odată promit a satisface toate cerințele onor. public în măsura cea mai deplină.

Cu deosebită stimă:
Sárosi Vida István.

219

Telefon 473.

Arnoul Károly urmașul lui Melocco Péter

Fabrică de cement, de piatră artificială de cement, de mozaic și plăci de marmor roman și venețian, ca întreprindere pentru zidire de beton. 179 - 15

Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-utca Nr. 18.

Plăci de marmor-mozaic roman și venețian. Plăci de piatră artificială cu 4 și 9 ramuri. Lespezi de marmor-mozaic cu 4 și 9 ramuri pentru pavosarea trotuarelor à la keramit și de curte. Acoste fabricate se pregătesc cu presa hidraulică cu ajutorul presiunii atmosferice de 300 cm². Mare deposit de țevi de beton ovale ori rotunde în orice mărime. Canalizare din beton concavizat între praguri încrușate. — Impiedecarea umezelei edificiilor și pivnițelor. Plăci de acoperit, pietre artificiale hexaedrice. Rezervorii, receptacule de gaz și vase de scaldat pentru băi. Tot felul de lucruri de asfalt.

Catalog în limba maghiară și germană gratuit și franco!

In binevoitoarea atențiune a publicului din provincie

Hotel Nádor

ARAD, Andrassy-tér Nr. 4.

Odăi curate și arangiate din nou dela 1.60 cor. în sus

Serviciu prompt și ireproșabil.

218

TÖRÖK MÁRTON
proprietarul hotelului.

Acord grabnic

Imprumuturi hipotecare de bani

pe bunuri cu 4% și 4½% pe case din Arad-centru cu 4½—4¾% pe lângă o amortisațiune de 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 și 50 ani în condițiuni favorabile până la cea mai înaltă valoare posibilă.

■ **Convertez împrumuturi vechi.** ■

La dorință anticipez spesele pentru întăbușire.

Sub durată unei operațiuni de 10 ani am dovedit că sunt capabil să reglez și cele mai combinate afaceri și să satisfac pretenșiunile cele mai scrupuloase. Să nu întrelese deci nici un proprietar ocașiunea de a profita de referințele actuale favorabile de bani la ușurarea poverii de interese (camete).

Cu plăcere servesc cu deslușiri în biroul meu din:

ARAD, Boros-Béni-tér 22 szám.

în birourile mele filiale: 215

Bichis-Ciaba Berényi-ut și Măcău (Makó) Aradi-utca.

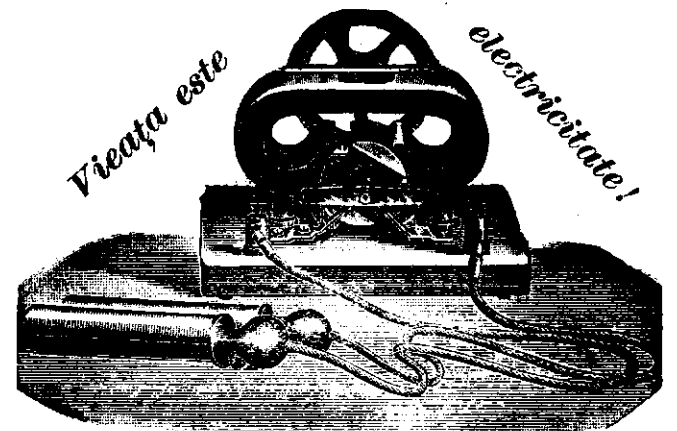
Institutul p. acordare de împrumuturi

pe imobile și credit fonciar al lui

Szücs F. Vilmos.

Renoirea și prolongirea vieții cu „Electrophor“-ul orig. american

Aparat medical electric pentru folosul privaților!

Atrag atențiunea gazetarilor ca refer boalnavicioși și cu organism slab să întrebuințeze acest aparat electric, pentru că „Electrophor“-ul ne întărește nervii, ne înviește sângele, ne agerește mintea și simțurile, asigură circulația regulată a sângelui și funcționarea sistemului nervos, prin ce ne scutește de boale. 147

Prof. Dr. Bourg, membrul facultății de medicină a universității din Paris s'a declarat despre „Electrophor“ astfel: „Nu numai reumatism, sgârcinri, nervositate, și asthmă a vindecat sau cel puțin au alinat cu Electrophor în mil și mil de cazuri în care știința doctorilor a dat faliment. ei și la morburii de nervi, dureri de cap, colica, vîjeitul urechilor, lipsă de somn, la cei în stare hipocondriacă, și mai ales în potriiva reilor de obstipație, vina de anr în câte-va zile, de multe ori în câte-va ceasuri au observat alinare minunată. Femeile cu boale dureroase câștigă altinare și vindecare aproape sigură.

Ține în vece!

Pretul unui complet aparat mic:

10 cor.

Pentru cei slabi de constituție.

Nu se strică!

Pretul unui complet aparat mare:

20 cor.

p. vindecarea boalelor învechite.

Pe lângă trimiterea înainte ori cu rambursă liferează reprezentantul european al companiei „Electrophor Co Limited“

AUFFENBERG JÓZSEF, Budapest VII Huszár-utca 16